

IV

(Информация)

ИНФОРМАЦИЯ ОТ ИНСТИТУЦИИТЕ И ОРГАНИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

СЪВЕТ

Насоки на Европейския съюз относно прилагането на концепцията за пилотна държава по консулски въпроси

(2008/С 317/06)

Въведение

1. Като продължение на Насоките на Съвета в областта на консулската защита на граждани на ЕС в трети държави от 16 юни 2006 г. (бележка под линия: документ 10109/2/06 rev 2) и на документ 10715/07, одобрен от Комитета по политика и сигурност, настоящите насоки си поставят за цел да приложат на практика заключенията на Съвета по общи въпроси и външни отношения от 18 юни 2007 г., чиято цел е „да се засили консулското сътрудничество между държавите-членки на ЕС чрез прилагане на концепцията за пилотна държава по консулски въпроси“. В тези заключения се предвижда, че „в случай на мащабна криза с последици от консулски характер и без да се засяга фактът, че защитата на гражданите им е преди всичко задължение на държавите-членки, пилотната държава ще положи необходимите усилия всички граждани на Европейския съюз да получат помощ и ще координира действията на държавите-членки по места“.
2. Настоящите насоки са изготвени с оглед изпълнение на задължението, предвидено в член 20 от Договора за създаване на Европейската общност, както и на разпоредбите за сътрудничество, предвидени в член 20 от Договора за Европейския съюз. Държава-членка изпълнява ролята на пилотна държава на доброволна основа с участието и с активната подкрепа на всички държави-членки. При всички случаи другите държави-членки продължават да следят положението на своите граждани по места, обменят помежду си сведенията, с които разполагат, и своите оценки на ситуацията и предоставят подкрепления и допълнителни ресурси според нуждите.
3. Съгласно документ 10715/07, одобрен от Комитета по политика и сигурност, в края на протичащия в момента експериментален период, чиято задача е по-специално организирането на нови упражнения, държавите-членки въз основа на конкретния опит ще разгледат възможността за формализиране на тази рамка чрез правно решение.
4. Настоящите насоки по никакъв начин не възпрепятстват нови форми на инициативи за сътрудничество или координация предвид особените ситуации, които могат да възникнат в случай на мащабна криза с последици от консулски характер в трети държави.
5. Настоящите насоки не са правнообвързващи и са насочени изключително към държавите-членки, Европейската комисия и генералния секретариат на Съвета. Настоящите насоки се публикуват в *Официален вестник на Европейския съюз*.

1. Обявяване на пилотна държава

- 1.1. Държава-членка, която желае да изпълнява функцията на пилотна държава в трета държава, обявява това посредством мрежата COREU. Това желание се довежда до знанието на мисиите и представителствата в трети държави на заседание за координация на място.

- 1.2. В случай че две държави-членки желаят да изпълняват съвместно функцията на пилотна държава в трета държава, те заявяват това съвместно посредством мрежата COREU. При наличие на повече от една пилотна държава отговорностите съответно се поделят, а редът и условията на координация се определят точно.
- 1.3. При липса на възражение от друга държава-членка чрез мрежата COREU в срок от 30 дни или до момента, в който се откаже чрез мрежата COREU, държавата-членка се обявява за пилотна в съответната трета държава.
- 1.4. Списъкът на третите държави, в които дадена държава-членка изпълнява ролята на пилотна държава, се актуализира от генералния секретариат на Съвета веднага след нотифициране относно декларация за пилотна държава или относно отказ от това качество. Този списък се публикува на консулския уебсайт, който се администрира от SITCEN, и редовно се разпространява сред държавите-членки.
- 1.5. В случай на мащабна криза с последици от консулски характер в трета държава, в която нито една държава не е изявила желание да бъде пилотна държава, една или няколко държави-членки могат веднага да поемат тази функция, ако направят нотификация за това чрез мрежата COREU или чрез други подходящи за случая средства. Държавите-членки могат да отклонят предложението на пилотната държава в съответствие с точка 2.2.

2. Задачи на пилотната държава

2.1. Пилотната държава изпълнява следните задачи:

- а) В условия извън кризисна ситуация пилотната държава, чрез своя ръководител на дипломатическо или консулско представителство, акредитирано в трета държава, в сътрудничество с държавата, която изпълнява председателството на Европейския съюз на местно ниво, координира предприемането на най-подходящи подготвителни мерки. Пилотната държава изготвя план за евакуация на лицата, определени в точка 3.1, като информира за това представителствата на държавите-членки и делегацията на Комисията.
- б) В случай на мащабна криза с последици от консулски характер пилотната държава има задължение да приложи мерките за оказване на помощ в полза на лицата, определени в точка 3.1. Пилотната държава информира засегнатите от кризата държави-членки за развитието на ситуацията. В третата държава ръководителят на дипломатическо или консулско представителство на пилотната държава има за задача да улесни сътрудничеството на място между държавите-членки, които са разположили допълнителни средства, изразяващи се в персонал, финансови средства, оборудване и екипи за медицинска помощ, в съответствие с точка 5.2. Задача на ръководителя на дипломатическото или консулското представителство на пилотната държава е също така да координира и ръководи операциите за предоставяне на помощ, за събиране на едно място и при нужда за евакуация към определено безопасно място с подкрепата на другите засегнати държави-членки.

2.2. Когато пилотната държава прецени, че е необходимо да се извърши евакуация на лицата, определени в точка 3.1, тя уведомява за това съответните държави на местно равнище и в столиците. В отговор на това тези държави информират пилотната държава за своята национална позиция във връзка с евакуацията и за това дали желаят или не желаят да се ползват от помощта на пилотната държава по този въпрос. В случай че държава-членка откаже помощта, тя поема сама защитата на своите граждани и на другите лица, потенциални получатели на нейната консулска помощ. Тези нейни граждани и други лица, потенциални получатели на нейната консулска помощ, запазват правото си да получат помощ от пилотната държава по силата на принципа за недискриминация. Евентуалните последици от решението на държавата-членка да откаже помощта на пилотната държава не могат да бъдат вменени като вина на пилотната държава.

2.3. Участието в евакуацията на лицата, получатели на помощта, е доброволно. В случай на евакуация отговорностите на пилотната държава приключват, когато евакуираните лица пристигнат на определеното от пилотната държава място. Отвеждането на евакуираните лица до място, различно от определеното безопасно място, не влиза в задачите на пилотната държава.

2.4. В случай че пилотната държава счита, за разлика от другите държави-членки, че все още не е уместно да се извършва евакуация, тя трябва да окаже съдействие в рамките на възможностите си и да координира действията на другите държави-членки по предоставяне на помощ.

3. Получатели на помощта

3.1. Всяко лице, което би могло да получи консулска помощ от своята държава-членка, може да поиска помощта на пилотната държава.

4. Обмен на информация ⁽¹⁾

- 4.1. С цел да дадат възможност на пилотната държава да осигури доброто изпълнение на задачите, определени в точка 2.1, държавите-членки предоставят само строго необходимата информация (съгласно принципа „необходимост да се знае“) за изпълнение на тези задачи, така както е дефинирана в приложения I, II и III от насоките от 16 юни 2006 г.
- 4.2. Пилотната държава се задължава да използва тази информация само в рамките на задачите, които произтичат от качеството ѝ на пилотна държава.
- 4.3. Тази информация се предоставя на място от ръководителите на дипломатически или консулски представителства, акредитирани в третата държава, на ръководителя на дипломатическото или консулско представителство на пилотната държава съгласно съвместно определени условия и ред.
- 4.4. В случай че дадена държава-членка не е назначила ръководител на дипломатическо или консулско представителство, акредитирано в третата държава, тя предава необходимата информация на пилотната държава съгласно съвместно определени условия и ред.
- 4.5. Липсата или неизчерпателният характер информацията, предоставена от дадена държава-членка на пилотната държава, има отрицателно въздействие върху способността на пилотната държава да изпълни задачите си, определени в точка 2.1. В такъв случай пилотната държава изпълнява мисията си за оказване на помощ в рамките на информацията, с която разполага.

5. Съдействие за изпълнение на задачите на пилотната държава

- 5.1. Като се има предвид принципът на европейска солидарност и фактът, че защитата на гражданите им е задължение преди всичко на държавите-членки, последните оказват съдействие на пилотната държава за доброто изпълнение на задачите ѝ.
- 5.2. На тази основа, в условията на криза пилотната държава може да поиска от другите държави-членки да ѝ предоставят доброволно логистични средства и човешки ресурси. Представители на държавите-членки могат да окажат подкрепа на пилотната държава на място в рамките на националните екипи за реагиране при кризисни ситуации. Пилотната държава може също така да се ползва от инструменти като механизма на Общността за гражданска защита, структурите за управление на криза на генералния секретариат на Съвета, както и от логистичната подкрепа на местната делегация на Европейската комисия. Пилотната държава и съответната делегация на Европейската комисия съгласуват ролята на Комисията във фазата на планиране. Персоналът на Комисията не изпълнява консулски функции.
- 5.3. Пилотната държава представя на държавите-членки финансов отчет за разходите, направени от нея и от оказалите съдействие държави съгласно точка 5.2.
- 5.4. Пилотната държава може да поиска от държавите-членки да ѝ възстановят направените от нея разходи във връзка с мисията ѝ. В случай на такова искане държавите-членки участват в разходите по мисията на пилотната държава пропорционално на броя на лицата, на които е оказана помощ. В такива случаи участието се определя след приспадане на разходите на държавите-членки по точка 5.2. Разходите на държавите-членки могат да бъдат възстановени от лицата, на които е оказана помощ, въз основа на поето задължение за възстановяване на разходите, събрани в рамките на възможното от пилотната държава в момента на операцията за оказване на помощ, в съответствие с Решение 95/553/ЕО относно защитата на гражданите на Европейския съюз от дипломатическите и консулските представителства.
- 5.5. Ако получателят на помощ от пилотната държава поиска обезщетение за вреди и пропуснати ползи, понесени в хода на мисията по оказване на помощ от пилотната държава, пилотната държава и държавата-членка на получателя на помощта се консултират и предприемат допълнителни действия в съответствие със своето право и вътрешни процедури, както и с международното право.

6. Обнародване

- 6.1. Държавите-членки вземат необходимите мерки, за да доведат настоящите насоки до знанието на всички лица, евентуални получатели на консулска помощ, по-специално посредством уебсайтове, съдържащи съвети към пътуващите в чужбина.

⁽¹⁾ По отношение на обработката на личните данни, събрани и регистрирани за целите на прилагането на настоящите насоки, се прилагат съответните разпоредби на ЕС, по-специално Директива 95/46/ЕО на Съвета и на Европейския парламент за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни.